

Golden Rules of Safety

Veiligheid is niet vanzelfsprekend

Schiphol wil een veilige plaats zijn voor iedereen die ons bezoekt. Het maakt daarbij niet uit of je komt als passagier, bezoeker of om je werk te doen. Maar veiligheid is niet vanzelfsprekend. Vandaar dat we Golden Rules of Safety hebben opgesteld. De Golden Rule of Safety in deze folder gaat over werken op hoogte.

Werken op hoogte kan levensgevaarlijk zijn. We moeten er daarom alles aan doen om vallen en vallende voorwerpen te voorkomen. Onze Golden Rule of Safety is dan ook:

Ik werk veilig op hoogte.

Er is sprake van werken op hoogte als de valhoogte 2,5 meter of meer is. Maar ook bij sparingen in vloeren of bij een lagere valhoogte, als het gevaar bestaat dat je op obstakels of uitstekende of bewegende delen valt, of dat je in het water valt. Werken op hoogte neemt deze risico's met zich mee:

- vallen van hoogte;
- vallende voorwerpen;
- omvallen van (rol)steigers en trappen;
- vallen door gaten en sparingen.

Welke aanpak kies je?

Om te bepalen welke maatregelen nodig zijn om veilig op hoogte te werken, begin je bij de bron: stel jezelf allereerst de vraag of je het werk echt op hoogte moet uitvoeren. Is het antwoord ja? Dan denk je eerst aan collectieve veiligheid, bijvoorbeeld door leuningwerk aan te brengen of te werken vanuit een hoogwerker. Soms is het spannen van vangnetten een acceptabele beheersmaatregel. Persoonlijke valbeveiliging is de laatste keuze. Die is alleen toegestaan als maatregelen van een hogere veiligheidsorde redelijkerwijs en aantoonbaar niet mogelijk zijn.

Persoonlijke valbeveiliging is wel toegestaan als er sprake is van incidentele en kortdurende werkzaamheden, die hooguit enkele malen per jaar worden verricht en die per keer niet langer duren dan 8 uur met maximaal twee personen. Denk hierbij aan inspectie of onderhoud van installaties.

zie volgende pagina ›

Heb je tips of opmerkingen hoe deze toolbox beter kan? Of wil je jouw mening met ons delen?

We horen het graag via:
safe_office@schiphol.nl

Voor welk arbeidsmiddel kies je?

Zijn de werkzaamheden op hoogte noodzakelijk? Dan is deze keuze voor het arbeidsmiddel verplicht:

1. Hoogwerker. Is een hoogwerker redelijkerwijs niet mogelijk? Dan:
2. (Rol)steiger. Is een (rol)steiger redelijkerwijs niet mogelijk? Dan:
3. Trap met steunbeugel.

Let op! Een ladder is uitsluitend toegestaan voor verticaal transport.

Waarop moet je letten als je een arbeidsmiddel gebruikt?

Gebruik je arbeidsmiddel zoals een hoogwerker, (rol)steiger of trap? Dan geldt in het algemeen dat je uitgaat van de gebruikershandleiding, de voorschriften die in de Arbowet staan en de Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers (VCA). Schiphol stelt bovendien een aantal specifieke eisen aan werken met een hoogwerker, rolsteiger, vaste stalen steiger, en ladder en trap.

Hoogwerker

- Iedereen die zich in een werkbak van een hoogwerker bevindt, moet aantoonbaar vakbekwaam zijn.
- Er moet een geschikte valbeveiliging (gebiedsbegrenzing – korte, verstelbare lijn) beschikbaar zijn die op de juiste manier wordt gedragen. Voor een eenpersoonshoogwerker kunnen in een bouwgebied regels gelden die zijn vastgelegd in het Veiligheids- & Gezondheidsplan (V&G-plan), Taak Risico Analyses (TRA) of als resultaat van de V&G-coördinatie.
- Het werkgebied onder de werkbak moet worden afgezet met een harde afzetting (Frans hek), zodat passanten niet door het werkgebied lopen.
- Na zonsondergang moeten op een buitenlocatie knipperlichten worden geplaatst om voorbijgangers te attenderen op de werkzaamheden op hoogte. Aan Airside geldt de EASA-regelgeving.
- Zorg voor een gids bij het verplaatsen van een hoogwerker in een passagiersgebied. Verrijd de hoogwerker nooit met de bak omhoog.

Rolsteiger

Gebruik alleen een rolsteiger als een hoogwerker redelijkerwijs niet mogelijk is.

Vaste stalen steiger

Voor het bouwen en afbreken van stalen steigers is de Richtlijn steigers leidend; deze richtlijn geldt niet voor aluminium rolsteigers. Let verder hierop:

- Steigeronderdelen mogen de doorgang bij bestaande trappen niet belemmeren.
- Steigeronderdelen mogen geen noodstoppen, vluchtwegen en nooduitgangen, brandmelders en sprinklers belemmeren.
- Na het plaatsen van de steiger moet er voldoende omgevingsverlichting zijn op de locatie van de steiger.
- Bij het bouwen op rooster- of plaatvloeren, zoals tranenplaten, moeten onder de staanders houten vloerdelen liggen om de vloerbelasting te spreiden en puntbelasting te voorkomen.

zie volgende pagina ›

Steigers en elektriciteit

Is er een elektrische installatie op of aan de steiger? Of werk je met elektrisch gereedschap op de steiger? Dan moet je de steiger voorzien van aarding volgens de steigerrichtlijn. Hoewel we dit aarden noemen, gaat het in werkelijkheid over het vereffenen van mogelijke potentiaalverschillen. De aardwaarde wordt niet gemeten of vastgelegd.

Werkvloeren

Om de brandlast te beperken, zijn werkvloeren vervaardigd van stalen vloerdelen. Verder geldt:

- Werkvloeren moeten zijn voorzien van brandvertragende folie (brandklasse B, s1-d0 conform NEN EN 13501-1; referentie: BES 08) om verspreiding van vuil en materiaal te voorkomen.
- Heeft de steiger een breedte van 1 meter en is de noodzaak meer dan 72 uur? Dan moeten er sprinklers onder de werkvloer zijn. (Laat de grootte van de steiger altijd controleren door de toezichthouder brandveiligheid).

Aanrijdbeveiliging

Bestaat de kans dat een steiger wordt aangereden? Dan gelden deze voorwaarden:

- Steigerconstructies op een plaats waar de kans bestaat dat voertuigen ze aanrijden, moeten zijn voorzien van een doeltreffende aanrijdbeveiliging die is afgestemd op het te verwachten risico (impact).
- De steigerbouwfirmas die de steiger plaatst, verzorgt deze aanrijdbeveiliging.

Oplevering, overdracht en verantwoordelijkheden

Schiphol voert een opleveringscontrole uit om de interactie met de operatie te beoordelen.

Pas daarna mag je de steiger gebruiken. We voeren de controle uit samen met de gebruiker of contractor, of zijn of haar vertegenwoordiger.

De contractor van Schiphol die is benoemd tot opdrachtgever voor de opdracht om een steiger te bouwen, moet de verplichtingen uit de Richtlijn steigers volgen is bovendien verantwoordelijk voor:

- de benodigde werkvergunningen die op locatie aanwezig moeten zijn (Operationele Vergunning Aanvraag, OVA);
- het bepalen in hoeverre de steiger een obstakel vormt voor de operatie van Schiphol (passagiers, vluchtwegen, noodvoorzieningen enzovoort);
- het overdrachtsformulier waarmee de steiger wordt overgedragen aan de gebruiker (main contractor, MC).

zie volgende pagina ›

Ladder en trap

- Een ladder is uitsluitend toegestaan voor verticaal transport om hogerop te komen en is dus geen werkplek. Gebruik alleen een trap met steunbeugel of een bordestrap als een hoogwerker of (rol)steiger redelijkerwijs niet mogelijk is.

Ladder

Trap met steunbeugel

Bordestrap

- Kijk voor de maximale statijd op een ladder en trap in de [Arbocatalogus AC018 Werken op hoogte: vallen van draagbare ladders en trappen](#).

Werken op platte daken

Werk je op een plat dak? Dan gelden de uitgangspunten van de Arbowet en de Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers (VCA). Schiphol stelt bovendien een aantal specifieke eisen:

- Indien er sprake is van gevaar bij een dakbetreding dan kondigt de Team Manager Passenger Landside Control (TMPLC) een algeheel dakbetredingsverbod af. Zie verder het document BASIS.0050 Dakbetredingsverbod Terminal.
- Bij dreiging van onweer treedt ons onweerwaarschuwingssysteem (OWS) in werking en geldt een afhandelingsverbod op de platformen; ook mag je dan geen daken betreden. Het OWS geeft een akoestische signaal en de MC krijgt telefonisch een melding.
- Medewerkers die met persoonlijke valbeveiliging werken, zijn hiervoor aantoonbaar opgeleid.

Vallende voorwerpen

- Bestaat de kans dat voorwerpen vanuit het werkgebied kunnen vallen? Dan moet je het werkgebied direct onder de plaats van de werkzaamheden afzetten met een harde afzetting. Houd daarbij rekening met de horizontale component van de baan van vallende voorwerpen (bouwveiligheidszone). Ook moet je waarschuwingsborden aanbrengen met teksten als 'Beperkt toegankelijk gebied – geen toegang voor onbevoegden' en 'Werkzaamheden hierboven – gevaar voor vallende voorwerpen'.
- Tref voldoende maatregelen om te voorkomen dat gereedschap naar beneden valt.
- Werk je op roostervloeren boven operationele bagagegebieden? Dek die roostervloeren dan af met branddekens om vallende voorwerpen te voorkomen.

Sparingen in vloeren

- Je mag uitsluitend met toestemming van de constructeur sparingen in vloeren maken.
- Sparingen moeten voldoende draagkrachtig zijn afgedekt. Als dit niet kan, plaats dan een fysieke afzetting; alleen een veiligheidsmarkering rond een sparing is dus niet voldoende.
- Markeer alle afdekkingen van sparingen met de waarschuwing 'Vloersparing – doorvalgevaar, niet verwijderen'.
- doorvalgevaar, niet verwijderen'.

zie volgende pagina ›

Wat mag je van Schiphol verwachten?

Schiphol zal er altijd voor zorgen dat iedereen zijn of haar werk veilig kan doen. Voor vragen of hulp zijn we altijd bereikbaar via jouw leidinggevende of via het e-mailadres safe_office@schiphol.nl. Zie je ruimte voor verbetering? Dan staan we daar natuurlijk altijd voor open. We zijn tenslotte partners in veiligheid.

Wat verwacht Schiphol van jou?

Voer een Last Minute Risico Analyse (LMRA) uit. Zie hiervoor de Golden Rule of Safety LMRA. Denk hierbij aan de volgende punten:

- Controleer de werkvergunning.
- Inspecteer en controleer je werkplek.
- Kijk waar de vluchtroutes en verzamelplaatsen zijn.
- Controleer het arbeidsmiddel: hoogwerker, (rol)steiger, ladder of trap.
- Controleer de gereedschappen die je gaat gebruiken.
- Inspecteer en controleer je valbeveiliging.
- Bekijk de weersomstandigheden en kijk naar de voorspellingen.
- Zorg voor een afgezet werkgebied rondom je werkplek als je vermoedt dat er voorwerpen kunnen vallen.

Lees deze Golden Rule in combinatie met de Arbocatalogus Werken op hoogte.

De pdf's daarvan zijn te raadplegen op www.schiphol.nl/veiligheid:

- [AC018 WOH-vallen van draagbare ladders en trappen](#);
- [AC019 WOH-vallen van hoogte](#);
- [AC020 WOH-valgevaar van-door vaste stalen steigers](#);
- [AC022 WOH-letsel door gebruik rolsteigers](#).

TIPS:

- Blijf altijd alert!
- Bij twijfel: niet starten.
- Overleg met je leidinggevende.